

ZAVOD za GOZDOVE SLOVENIJE

Centralna enota

Oddelek za gozdne živali in lovstvo

Datum: 4. 8. 2015

Zadeva: **Odgovor ZGS k pisnemu stališču ZRSVN o strokovnem mnenju o odstrelu velikih zveri za leto 2015/16**

V skladu z šestim odstavkom 8. člena Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalski vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04 in dopolnitve) je ZGS pripravil odgovor (v nadaljevanju: Odgovor) na poslano pisno stališče Zavoda RS za varstvo narave (v nadaljevanju: ZRSVN) k izdelanemu strokovnemu mnenju o odstrelu velikih zveri za leto 2014/15 (v nadaljevanju: Mnenje), ki ga je pripravil Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljevanju: ZGS).

Mnenje je bilo z namenom pridobitve pisnega stališča dne 9. 7. 2015 po E-pošti in po navadni pošti poslano na ZRSVN. ZRSVN je pisno stališče k Mnenju oblikoval 16. 7. 2015, katerega smo prejeli 21. 7. 2015 z dopisom št. 8-IV-314/2-O-15/DV.

Ugotavljamo da so stališča obeh institucij glede večine poglavij usklajena. Razlike se pojavljajo predvsem v višinah predlaganega poseganja v populacije medveda in volka. Pri risu je mnenje v celoti usklajeno. Ker se pisno stališče ZRSVN v posameznih delih bistveno razlikuje od Mnenja, v tej prilogi podajamo še Odgovor ZGS.

Mnenja za odstrel velikih zveri za leto 2015/16 na podlagi pisnega stališča ZRSVN v vsebini ne spreminjamo.

MEDVED (*Ursus arctos* L.)

Ugotavljamo, da se ZGS in ZRSVN pri večini predlaganih ukrepov pri medvedu strinjata. Glavna razlika nastaja pri višini odstrela. ZRSVN predlaga odstrel 80 medvedov skupaj s (s strani ZGS) predlaganimi 3 medvedmi, katerih odstrel bi se izven osrednjega in robnega območja prisotnosti medvedov lahko aktiviral v primeru ponavljajočih škod. ZRSVN ugotavlja, da je bil odstrel v preteklih letih naravnan tako, da se populacija medveda v preteklih letih ne bi povečevala in da je iz posredovanih podatkov ZGS moč sklepati, da bo v letošnjem letu škod manj.

Opozoriti želimo, da nekateri podatki zbrani v letu 2014, kažejo na najvišje do sedaj zabeležene vrednosti. To so:

- V letošnji pomladi je bilo na stalnih števnihih mestih zabeleženih največ medvedov od leta 2003, ko se je tovrstno štetje pričelo izvajati. Tudi sicer je trend števila opaženih medvedov na števno mesto naraščajoč.
- Ocenjena vrednost škodnih primerov v letu 2014 je bila najvišja do sedaj. Neglede na to opozarjamo, da škode niso primeren pokazatelj dogajanja s populacijo, saj lahko na njihov pojav močno vplivajo različni dejavniki kot na primer obrod žira ali (ne)ustrezno varovanje premoženja.
- Število klicev na intervencijsko skupino je bilo največje do sedaj, saj je bilo odgovorjeno na 330 klicev.

- Na verjetno rahlo rast številčnosti populacije medvedov v Sloveniji kažejo tudi podatki objavljeni v poročilu akcije A1 projekta Life DinAlp Bear, ki je objavljeno na: <http://dinalpbear.eu/wp-content/uploads/2015/04/Analysis-of-occurrence-of-human-bear-conflicts-in-Slovenia-and-neighbouring-countries.pdf>.

V letošnjem letu bo v okviru projekta Life DinAlp Bear izveden tudi genetski monitoring populacije, ki nam bo podal bolj točne podatke o številčnosti medvedov v Sloveniji in posledično lažje odločanje v prihodnje, ki pa bi ga bilo dobro v naprej dogovoriti.

VOLK (*Canis lupus L.*)

Glavno razhajanje med Mnenjem ZGS in pisnim stališčem ZRSVN je v različni predlagani višini odstrela in razlogih za dovoljeno poseganje v populacijo. ZGS z varovalkami, ki varujejo strukturo tropov, predlaga odstrel 8 volkov, ZRSVN pa se pogojno strinja z odstrelom 2 volkov, če ZGS dopolni svoje strokovno mnenje z osvetlitvijo pričakovane situacije krivolova.

ZRSVN se na podlagi opravljenih raziskav v obdobju 2010 – 2012 v okviru projekta LIFE SloWolf strinja, da je populacija volka v Sloveniji v ugodnem stanju, kar na ZGS poudarjamo že dlje časa. V tem obdobju je letni odvzem znašal povprečno 11,5 osebka. Na podlagi navedenih rezultatov menimo, da s predlaganim odstrelom 8 živali populacija volkov v Sloveniji na noben način ne bo ogrožena. V Mnenju ZGS je namreč predlaganih tudi več varovalk, s katerimi se varuje strukturo populacije volkov.

V letih 2014 in 2015 smo zabeležili 3 primere nezakonitega poseganja v populacijo volka. Kljub temu trdnih podatkov o višini ilegalnega poseganja v populacijo volka pri nas nimamo in jih je trenutno tudi nemogoče pridobiti v obliki trdnih dokazil, lahko pa na podlagi določenih t.i. mehkih informacij sklepamo, da gre za nekaj osebkov letno. Nemogoče je oceniti, koliko živali je potrebno načrtovati za t.i. »redni« odstrel, da se bo ilegalno poseganje zmanjšalo za določen delež. Prepričani pa smo, da bo načrtovana kvota predlaganega »legalnega« odstrela pripomogla k manjšemu ilegalnemu odstrelu. Odstrel zgolj dveh osebkov pomeni, da se odstrel ne bo izvajal niti v vseh lovsko upravljaljskih območjih, kjer je volk danes redno prisoten, zaradi česar bi v tem primeru ostajala povečana grožnja ilegalnega poseganja v populacijo volka. Tudi iz drugih razlogov, ki jih opredeljuje strokovno mnenje ZGS, v pisnem stališču ZRSVN izražen predlog ni sprejemljiv. Poleg navedenega se v primeru načrtovane višine dveh osebkov načrtno odločamo za (prostorsko in številčno) širjenje volčje populacije v Sloveniji. To je seveda lahko uradna odločitev državnih organov Republike Slovenije, vendar se je potrebno zavedati, da se bo s tem volk širil na območja, kjer ljudje zaradi dolgotrajne odsotnosti te vrste, niso več vajeni sobivati z njo. Odškodninski sistem zaenkrat še ni prenovljen na način, ki bi učinkovito reševal težave, nastale v povezavi z morebitnim širjenjem populacije. S potencialnim dopuščanjem hitrejšega širjenja populacije bomo sprožili povečan negativen odnos do te vrste, kar prav zagotovo ne bo doprineslo k zagotavljanju dolgoročnega obstoja volka v Sloveniji. Zato ZGS zagovarja bolj premišljeno pot majhnih korakov in trajnostnega poseganja v populacijo volkov, ki bo sprejemljiva za večino deležnikov v prostoru.

Pri razlogih za odstrel se ne strinjamo z dikcijo, da je odstrel možen zgolj zaradi uravnavanja populacije z okoljem. Menimo, da so tudi škode razlog, zaradi katerega je odstrel volkov na podlagi Direktive o habitatih sprejemljiv in potreben. Pri tem pa odstrel ne more biti razlog za zmanjšanje škod na območjih, kjer je volk redno prisoten, temveč je z odstrelom, usmerjenim zlasti na robno območje razširjenosti populacije, mogoče preprečevati širjenje vrste in s tem pojavljanje škod na premoženju tam, kjer volkovi niso redno prisotni.

Na podlagi navedenega na ZGS vztrajamo pri predlaganem odstrelu osmih volkov in zato strokovno mnenje v tem poglavju ne spreminjamo.

RIS (*Lynx lynx* L.)

ZRSVN se za vrsto ris v pisnem stališču strinja z oceno in posledično s predlaganimi ukrepi podanimi v strokovnem mnenju ZGS, zato je v tem delu popolnoma usklajeno in ga ni potrebno v ničemer spreminjati.

Pripravila:

Rok Černe, univ. dipl. inž. gozd.
Kordinator projekta Life DinAlp Bear

Matej Bartol, mag. inž. gozd.
Svetovalec na Oddelku za gozdne živali in lovstvo